

VLIV PLASMY NA RECIDIVU ENDOMETRIÓZY VAJEČNÍKU PŘI JEJÍ CHIRURGICKÉ TERAPII TOUTO METODOU

Autor: Droščinová Kateřina

Školitel: MUDr. Ondřej Malchar

Porodnicko - gynekologická klinika LF UP v Olomouci a FNOL

ÚVOD

Endometrióza je nezhoubné chronické zánětlivé onemocnění postihující až 10% žen v reprodukčním věku. Jedná se o patologickou lokalizaci endometriu podobné tkáni, která se vyskytuje mimo dutinu děložní, přičemž tato tkáň stejně jako endometrium reaguje na hormonální změny. Endometrióza způsobuje chronický zánět, jehož důsledkem bývá tvorba adhezí. Mezi hlavní projevy se řadí dysmenorea, dyspareunie, bolesti v podbřišku, dyschézie a u 30-50% žen také neplodnost. Základní klinické hodnocení endometriózy je na povrchovou peritoneální, ovariální, hluboce infiltruující a adenomyózu. V případě ovariální endometriózy, na kterou jsme se v rámci této studie zaměřili, dochází k tvorbě endometriálních cyst naplněných krví. V současné době neexistuje žádná metoda, která by endometriózu zcela vyléčila, je však možné potlačit její příznaky léčbou hormonální, chirurgickou, fyzioterapií či psychoterapií, většinou jejich kombinací.

Chirurgická terapie plasmou využívá vlastnosti čisté plazmové energie a nabízí tak možnost provádět bezdotykové atraumatické operace, kdy se využívá minimálního průniku této energie do hloubky tkáně. V případě vaječníků je tak výrazně sníženo poškození ovariální rezervy žen, při zachovalém účinku na léčbu endometriózy. Je navíc vhodná k šetrnému rozrušení adhezí v blízkosti citlivých struktur jako např. střevo či ureter. Na trhu je např. přístroj Plasmajet.

CÍLE

Zhodnocení recidivy ovariální endometriózy u žen operovaných metodou Plasmajet v Porodnicko-gynekologické klinice FNOL a LF UPOL.

METODIKA

Retrospektivní kohortová studie zahrnující pacientky s ovariální endometriózou, kterým byla od října 2021 do února 2023 tato endometrióza chirurgicky léčena na Porodnicko-gynekologické klinice LF UPOL a FNOL metodou Plasmajet. Byl posuzován výskyt recidivy endometriózy u všech těchto žen do 1 roku od operace anebo do současné doby. Dále byla hodnocena recidiva u žen užívajících pooperačně hormonální léčbu a těch bez této léčby.

VÝSLEDKY

Do studie bylo zařazeno 15 patientek ve věku 20-40 let, u kterých se vyskytovala ovariální endometrióza a ta byla léčena chirurgicky Plasmajetem. Celkově došlo k recidivě u 8 patientek (53,33%) a to v časovém rozmezí 14 dnů až 7 měsíců po operaci metodou Plasmajet. U 4 (50%) z těchto patientek se endometriomy objevily na stejné straně, u 3 (37,5%) již pouze na jedné straně (týkalo se patientek s bilaterální endometriózou) a u 1 (12,5%) se vyskytly na opačné straně než původně. Z celkového vzorku 15 patientek, 9 (60%) užívalo po operaci hormonální léčbu, z toho u 4 (44,44%) došlo k recidivě a 5 (55,56%) bylo bez recidivy. U zbylých 6 patientek, které hormonální léčbu neužívaly, se recidiva vyskytla u 4 z nich (67%).

	Recidiva			
	ano		ne	
	počet	%	počet	%
celkem patientek	8	53,33%	7	46,67%
s hormonální léčbou	4	44,44%	5	55,56%
bez hormonální léčby	4	67%	2	33%
ipsilaterálně	4	50%		
unilaterálně (u původně bilat.)	3	37,50%		
kontralaterálně	1	12,50%		

Tabulka : Zhodnocení recidivy endometriózy vzhledem k užívání hormonální léčby a její lokalizace.

ZÁVĚR

Tyto průběžné výsledky ukazují poměrně vysokou recidivu onemocnění po použití Plasmajetu v rámci chirurgické terapie endometriózy. Výsledky jsou limitovány neukončeným sledováním u všech zařazených patientek, dále malým souborem. V této studii není zohledňován vliv jednotlivých operatérů a operačních postupů na míru recidivy a symptomy patientek s recidivujícími endometriomy. V dalším pokračování studie by tyto aspekty měly být zařazeny.